

ВИСШ МАШИННО-ЕЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКИ ИНСТИТУТ „В.И.ЛЕНИН“

П А С П О Р Т

УЧЕБЕН МИКРОКОМПЬЮТЪР

ЕМК-14

СОФИЯ

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ТЕХНИЧЕСКО ОПИСАНИЕ

1. Увод
2. Предназначение
3. Технически данни
4. Състав на изделието
5. Устройство и работа на микрокомпютър

II. ИНСТРУКЦИЯ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ

1. Вклучване на микрокомпютъра
2. Работа с микрокомпютъра
3. Техническо обслужване
4. Съхранение и транспорт

III. УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА КАЧЕСТВО

IV. КАРТА ГАРАНЦИОННА

I. ТЕХНИЧЕСКО ОПИСАНИЕ.

1. Увод

Настоящото техническо описание се отнася до едноплатов учебен микрокомпютър ЕМК-14 (фиг.1) разработен в лаборатория "Микропроцесори и микрокомпютри" при ВМЕИ "Ленин" и се произвежда в НУДИ.

Реализиран е на базата на българската микропроцесорна фамилия CM 650 и е предназначен за обучение, проектиране на микропроцесорни устройства и за емуляция на едночипови микрокомпютри от микропроцесорите фамилии CM 650 и MC 6805. Всички елементи на микрокомпютъра са открити, с което се добива пълна представа за устройството на неговите схеми и се създава възможност за измерване на типични сигнали в конфигурацията в процеса на обучението. На кутията са изведени магистралите на емулираните микрокомпютри. Това създава възможност за разширяване на конфигурацията, приложение на микрокомпютъра при управление на външни обекти и пълна аппаратна и програмна емуляция на едночипови микрокомпютри от фамилиите CM 650 и MC 6805. Всички схеми на микрокомпютъра, заедно с шестнадесетичната клавиатура и цифровата индикация, са монтирани на една платка, с което се постига висока надеждност и удобство при работа.

2. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Предназначението на учебния микрокомпютър ЕМК-14 е:

- запознаване с особеностите и архитектурата на микропроцесорната фамилия CM 650;
- запознаване с принципите и схемните особености при построяването на микрокомпютъра, разпределение на адресното пространство, обслужване на периферия и др.;
- запознаване със системната команда на CM 650, съставяне, въвеждане, настройка и изпълнение на програми на машинен език;
- съставяне на управляващи програми и използване на микрокомпютъра за управление на външни обекти и процеси;
- използване на микрокомпютъра за вграждане в управляващи микропроцесорни системи.

- емуляцията на едночипови микрокомпютри от микропроцесорните фамилии CM 650 и MC 6805.

3. ТЕХНИЧСКИ ДАННИ

Основните технически данни на микрокомпютър EMK-14 са:

- обем на оперативната памет 4Кбайта, разположени от

адрес \$0000 до \$0FFF:

- възможност за включване на потребителски EEPROM, с обем 2K или 4Кбайта:

- монтирана програма с обем 4Кбайта, записана в EEPROM, тип 2732 и разположена на адрес \$3000 - \$3FFF:

- системен кулачук с 40 изхода, на който са изведени сигналите на емулираните микрокомпютри от фамилиите CM 650 и MC 6805.

Това е необходимо при използване на микрокомпютъра за апаратна или програмна настройка на микрокомпютърни системи, реализирани с микропроцесорните фамилии CM 650 и MC 6805:

- захранване - + 5V, ± 5%, I<1A;
- габаритни размери (255x170x50)mm ;
- тегло - 0,4 кг.

4. СЪСТАВ НА ИЗДЕЛИЕТО

Едноплатковият микрокомпютър EMK-14 се състои от следните основни възли:

4.1. Микропроцесор CM 650

4.2. Тактов генератор

4.3. Дешифратор на адресното пространство

4.4. Програмна памет EEPROM

4.5. RAM памет

4.6. Клавиатура

4.7. Индикация

4.8. Потребителски интерфейсен адаптер

5. УСТРОЙСТВО И РАБОТА НА МИКРОКОМПУТЕРЪ

5.1. Общи положения

Общата блокова схема на микрокомпютър EMK-14 е показана на фиг.2. Пълната електрическа схема на микрокомпютър EMK-14 е дадена в документа ЛМ 8814-00.00.201 – Схема електрическа принципна – фиг.3.

5.2. Микропроцесор D 1

Микропроцесорът CM 651 е осембитов микрокомпютър с вграден в него тактов генератор, 112 байта RAM памет, два осембитови паралелни интерфейсни адаптера, 8-битов таймер с 8-битов предварителен делител и изведени магистрали за адреси, данни и управление. Микропроцесорът CM 651 има набор от 59 команди, включващи команди за двоична аритметика, логически операции, аритметическо и логическо местене, четене, запис, условни и безусловни преходи, операции над битове и прекъсвания.

5.3. Тактов генератор

Тактовият генератор на микрокомпютъра е реализиран с кварцов резонатор 4,9152 MHz .

5.4. Дешифратор на адресното пространство

Адресното пространство на микрокомпютъра е разделено на области, както е показвано в картата на паметта (фиг.4) и включва:

- В/И, таймер и вътрешна RAM памет за CM 651;
- област RAM памет;
- област на входно-изходни схеми;
- област на потребителски EEPROM 2716 или 2732;
- област за системен паралелен интерфейсен адаптер;
- област за мониторна програма.

Дешифрацията на адресното пространство е реализирана с дешифратора 74139 (D 12) и логическите схеми 7400 (D 13) и 7425 (D 12). Физическите адреси на пълната карта на паметта на микрокомпютъра са показвани на фиг.5. За емуляция на В/И портове C и D на

едночиповите микрокомпютри е използуван периферният интерфейсен адаптер VIA-6522 (D10). В първите 128 байта на адресното пространство на микрокомпютъра съществуват неизползвани адреси (2, 3, 6, 7 и B до F), които се адресират от микропроцесора като външно адресно пространство. В четири от тях (2, 3, 6 и 7 – адреси на DRC, DRD, DDRC и DDRD) е разположен паралелният интерфейсен адаптор VIA.

5.5. Програмна памет тип EEPROM

Реализирана е с интегрална схема 2732 (D3), в която е записана мониторната програма на микрокомпютъра.

Програмната памет може да се разшири чрез поставяне на допълнителна схема EEPROM на позиция D2, с обем 2K (2716) или 4K (2732), без да е необходимо превключване върху микрокомпютъра. При поставяне на допълнителна памет в зависимост от типа, те се разполагат на адреси, както е показано в таблицата.

Тип EEPROM	Адреси
2716	\$1800 – \$1FFF
2732	\$1000 – \$1FFF

5.6. RAM памет

RAM паметта е реализирана с две интегрални схеми от типа 6116 (D8 и D9) и е с обем 4096 x 8 бита. Паметта е предназначена за въвеждане на програми и данни от потребителя. При отидаше на захранването програмата (данныте), записани в нея, се губят. Част от паметта с адреси (\$F38 – \$FF7) се използва от мониторната програма. Друга част с адреси (\$000 – \$00A и \$010 – \$07F) не се използва поради пренокриване с вътрешното адресно пространство на микрокомпютъра. Програма, записана в потребителската EEPROM памет, може

да бъде прехвърлена в RAM паметта, както е описано в т.2.14 и 2.15 в документа ЛММ 8814-00.00 ИЕ – Инструкция за експлоатация.

5.7. Системен паралелен интерфейсен адаптер (ПИА – D4)

Системният паралелен интерфейсен адаптер (ПИА) обслужва клавиатурата и индикацията. Страната A на системния паралелен интерфейсен адаптер (ПИА) управлява буферите за управление на катодите, а страна B – буферите на анодите на цифровата индикация.

5.8 Клавиатура

Клавиатурата са състои от 25 бутона, разделени на две групи – информационни и управляващи.

Клавиатурата е реализирано матрично, като колоните са свързани с анодните буфери за индикация, а редовете към системния паралелен интерфейсен адаптер. Ако има натиснат бутон към съответния вход на ПИА са подава логическа "0".

Сканрирането и дескриптирането на натиснат бутон се осъществява по програмен начин, вграден в мониторната програма.

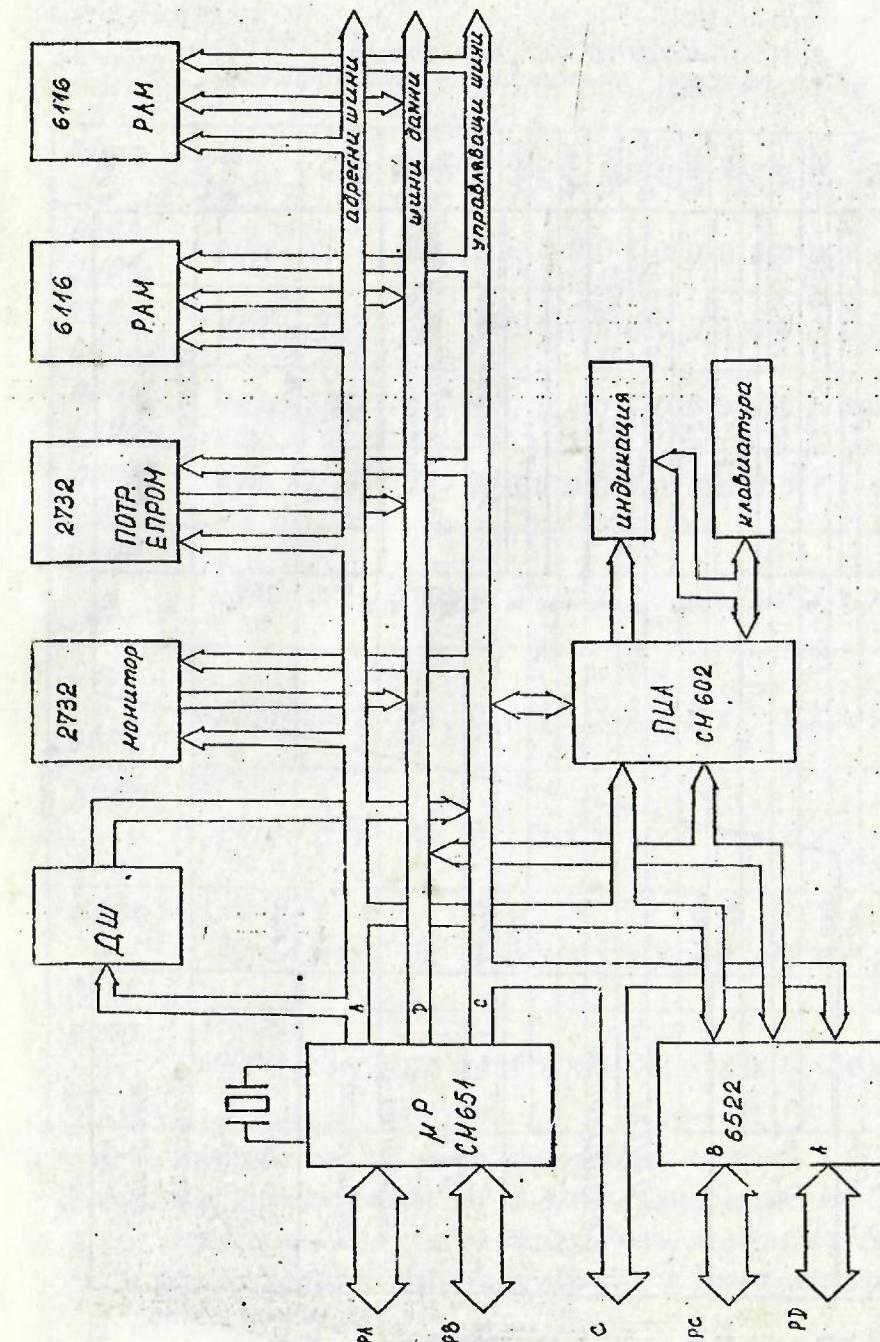
5.9. Индикация

Индикацията на микрокомпютъра е изградена от шест 7-сегментни индикатора (H1 – H6), разделени на две групи от четири и два индикатора. Управлението ѝ е от динамичен тип и се извършва по програмен начин чрез ПИА и буфери за аноди и катоди.

5.10. Потребителски интерфейсен адаптер – VIA (D10)

Потребителският паралелен интерфейсен адаптер е предназначен за емуляция на входно-изходните портове C и D на емулираните микрокомпютри от микропроцесорните фамилии CM 650 и MC 6805. Неговите вътрешни регистри са разположени на следните адреси на адресното пространство на микрокомпютъра.

Адреси	Регистър във VIA	Емулиран регистър
\$002	DRB	DRC
\$003	DRA	DRD
\$006	DDRB	DDRC
\$007	DDRA	DDRD

Карта на паметта

四

Дешифриране на адресното пространство

* изисква се, но не се дешифрира.

1. От адреси \$000 до \$07F с изключение на адреси \$2, 3, 6, 7 и от \$B до \$F четене и запис се осъществяват във външното адресно пространство на СМ 651.

Фиг. 5

II. ИНСТРУКЦИЯ ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЯ.

1. ВКЛЮЧВАНЕ НА МИКРОКОМПЮТЪРА

1.1. Захранващ куплунг - X1.

Фиг. 1

На фигура 1 е показан куплунгът с разположението на двета му извода за + 5V и 0V.

1.2. Включване към захранване.

За да се избегнат възможни повреди е необходимо изключително внимание при свързване на микрокомпютъра с източника на захранване, като се съблюдава поляритета на захранващото напрежение и неговата стойност..

Микрокомпютърът ЕМК -14 се захранва от източник на стабилизирано напрежение със стойност + 5V \pm 5%. Максималната консумация при запалени всички сегменти на индикаторите не трябва да надвишава 1A.

Микрокомпютърът е комплектован с двуцветен захранващ шнур при което червеният кабел трябва да се включи към положителния полюс на захранващия източник, а синият – към масата (отрицателния полюс). Погрешно включване на захранването по поляритет е допустимо за кратко време – до 5 секунди (в компютъра има монтиран предизлен диод) само при наличие на ограничител на тока в захранващия блок, настроен на 1A или автоматика за късо съединение. При правилно включване на захранването, микрокомпютърът автоматично преминава в състояние ГОТОВНОСТ и индицира "P".

1.3. КУПЛУНГ за емулиране на едночипов микрокомпютър.

КУПЛУНГ за разширение X2

X2:01	- Vss	X2:02	- PA7
X2:03	- RESET	X2:04	- PA6
X2:05	- EINT	X2:06	- PA5
X2:07	- Vcc	X2:08	- PA4
X2:09	- Vcc	X2:10	- PA3
X2:11	- Vss	X2:12	- PA2
X2:13	- NC	X2:14	- PA1
X2:15	- TIMER	X2:16	- PA0
X2:17	- PC0	X2:18	- PB7
X2:19	- PC1	X2:20	- PB6
X2:21	- PC2	X2:22	- PB5
X2:23	- PC3	X2:24	- PB4
X2:25	- PC4	X2:26	- PB3
X2:27	- PC5	X2:28	- PB2
X2:29	- PC6	X2:30	- PB1
X2:31	- PC7	X2:32	- PB0
X2:33	- PD7	X2:34	- PD0
X2:35	- PD6/INT2	X2:36	- PD1
X2:37	- PD5	X2:38	- PD2
X2:39	- PD4	X2:40	- PD3

1.4. Потребителски EPROM

В свободното гнездо има възможност за включване на потребителски EPROM от типа 2716 (2732) с обем 2K, 4K байта на адрес \$ 1000 до \$ 17FF (\$ 1000 до \$ 1FFF). Потребителят има възможност да преквърши съдържанието на EPROM в RAM паметта с цел разполагане

на програмата на действителните адреси на едночиповите микроКомпютри. По подробно прехърънето на програмата е описано в

ВНИМАНИЕ!

НЕ ПОСТАВЯЙТЕ И НЕ ИЗВАЖДАЙТЕ СХЕМИ
ПРИ ВКЛЮЧЕН МИКРОКОМПУТЕР !!!

2. РАБОТА С КЛАВИАТУРАТА.

2.1. Бутони от 0 до 9 и от A до F.

Тези бутони образуват шестнадесетична клавиатура и служат за въвеждане на шестнадесетичен код на съответен адрес и въвеждане на необходимата информация в съответната клетка, също в шестнадесетичен код.

2.2. Управляващи бутони.

Това са 9 бутона, чрез които се извършват следните действия, осигурени от мониторната програма:

- въвеждане на адреси и данни от шестнадесетична клавиатура;
- индикация и промяна съдържанието на вътрешните регистри на микропроцесора;
- стартиране на въведена програма от паметта на зададен адрес или от текущия РС;
- въвеждане и премахване до три точки на прекъсване;
- изпълнение на програма в стъпков режим;
- изчисление на относителни адреси;
- рестартиране на микропроцесора;
- вход в мониторната програма;
- прехъръляне съдържанието на EEPROM паметта в RAM;
- сравнение на прехърлените области от паметта;
- задаване на типа на емулираните микроКомпютри.

2.3. Началноустановяване,

Извършва се чрез бутон "RESET". При това се извършва нулиране на периферните интерфейсни адаптери и се изпълнява процедура за начално стартиране на микроКомпютъра. Тази процедура нулира работните клетки на мониторната програма. Стековият указател (SP) приема стойност \$7A.

МикроКомпютърът преминава в състояние ГОТОВНОСТ – на индикацията се изписва:

2.4. Вход в мониторната програма.

Извършива се чрез натискане на бутона "EX". След натискането му микроКомпютърът преминава в състояние ГОТОВНОСТ. При това не се извършива начално установяване на микроКомпютъра и е възможно да се провери неговото състояние в момента на натискане на бутона "EX".

2.5. Четене и промяна съдържанието на паметта (редактор на паметта).

За да се прочете или промени съдържанието на паметта най-напред е необходимо да се въведе шестнадесетичният адрес. Адресът се индицира на първите четири индикатора, като старшите незначащи нули могат да се въвеждат.

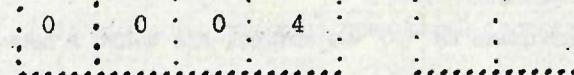
С натискане на клавиш "MD" се прочита съдържанието на зададения адрес, като първите четири индикатора показват адреса в паметта, а петият и шестият – съдържанието на избрания адрес.

Промяна на съдържанието на избрания адрес се осъществява чрез последователно натискане на два цифрови клавиша.

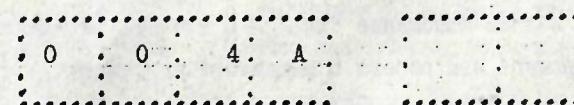
Прочитане съдържанието на следващия адрес се извършива чрез натискане на клавиша "GO", а на предишния – "MD".

Пример: Въвеждане в адрес \$004A на стойност F5.

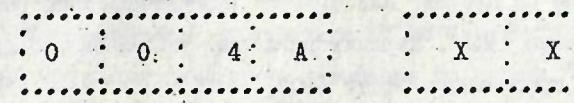
От състояние ГОТОВНОСТ се натиска клавиш "4", при което на индикаторите се изписва:

Натиска се клавиш "A", на индикатора се изписва:

Натиска се клавиш "M", на индикацията се изписва:

XX – текущо съдържание на адрес \$004A.

Последователно се натискат клавиши "F" и "5". На индикация:

2.6. Изчисление на относителни адреси.

За да се изчисли относителното отместване се натиска "FS", когато се работи с редактора на паметта. Клавиша "FS" се натиска при четене съдържанието на адреса, в който ще се записва отместването. След натискането на клавиша се появява съобщението "A".

Въвежда се адреса, към който ще се осъществи прехода.

Натиска се бутона "GO".

Микрокомпютърът изчислява отместването и го индицира на пети и шести индикатор. Ако преходът е неосъществим, на индикаторите се изписва съобщението "BAD".

С натискане на "GO" се осъществява запис в паметта на изчисленото отместване и връщане към работа с редактора на паметта.

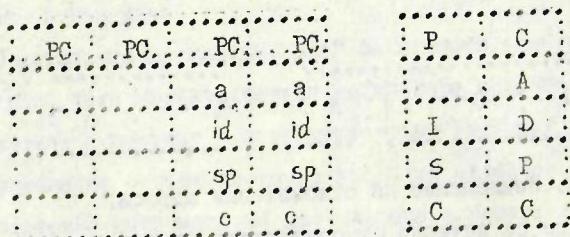
С натискане на "FC" се осъществява връщане към работа с редактора на паметта, без да се извърши запис на отместването.

Ако излезе съобщение "BAD" - с помощта на клавиш "MD" се осъществява връщане към работа с редактора на паметта.

2.7. Индикация и промяна съдържанието на регистрите (редактор на регистрите).

За да се прочете или промени съдържанието на регистрите, се натиска клавиш "RD". Първият регистър, който се появява на индикацията е програмният брояч (PC).

Последователността, с която се индицират регистрите е показана по-долу.

PC - Потребителски програмен брояч

A - Потребителски акумулатор A

ID - Потребителски индексен регистър

SP - Потребителски стеков указател

CC - Потребителски регистър на условията

Промяна съдържанието на регистрите се извършва чрез въвеждане на желаната стойност посредством цифровите клавиши.

Прочитане съдържанието на следващия регистър се извършва чрез натискане на клавиш "GO".

Прочитане съдържанието на предишния индициран регистър се извършва чрез натискане на клавиш "MD".

2.8. Въвеждане точки на прекъсване (редактор на точките на прекъсване).

Еход в редактора на точките на прекъсване се извършва чрез последователно натискане на клавишите "FS" и "T/B". Излизането от редактора и преминаване към ГОТОВНОСТ се извършва чрез натискане на клавиш "EX".

На пети и шести индикатор се индицира броят на активните точки на прекъсване. Едновременно могат да съществуват най-много три точки на прекъсване.

Разглеждането на адресите на точките на прекъсване се осъществява чрез последователно натискане на клавиш "GO".

За въвеждане на нова точка на прекъсване е необходимо да се въведе нейният адрес и да се натисне "FS". Броят на точките на прекъсване (индикатори 5, 6) се увеличава с 1.

За премахване точка на прекъсване се натиска "FC", когато нейният адрес е показан на индикацията. Броят на точките на прекъсване се намалява с 1.

2.9. Изпълнение на потребителската програма.

От състояние ГОТОВНОСТ се набира началният адрес на потребителската програма. Програмата се стартира с натискане на клавиш "GO".

2.10. Спираче изпълнението на потребителската програма.

Спираче на потребителската програма се осъществява по един от следните три начина:

- край на програмата с команда "Програмно прекъсване" - мнемоничен код SWI, шестнадесетичен код (HEX) - #83;
- спираче в точка на прекъсване;
- спираче с клавиш "EX".

И при трите начина на спиране на потребителската програма управлението се предава из редактора на регистрите, където може да се разглеждат стойностите на регистрите на микропроцесора - точка 2.7.

а/ край на програмата с команда "Програмно прекъсване".

С помощта на клавиш "EX" се преминава към състояние ГОТОВНОСТ. С помощта на редактора на паметта (т.2.5.) е възможно разглеждане съдържанието на паметта:

б/ спиране в точка на прекъсване.

Освен индикация на регистрите е възможно разглеждане на съдържанието на паметта чрез натискане на клавиша "EX" и използване на редактора на паметта - т.2.5.

Продължаване изпълнението на програмата се осуществлява чрез преминаване в състояние ГОТОВНОСТ -- с клавиши "EX" и натискане на клавиш "GO":

в/ спиране на програмата с клавиши "EX".

Осъществява са само при условие, че маската на прекъсване е в логическо състояние "0".

Разглеждането на резултатите от работата на програмата и продължаването на изпълнението ѝ са както в подточка б/.

2.11. Изпълнение на една команда от потребителската програма - стъпков режим.

Изпълнение на една команда е възможно от редактора на регистрите. Извършва се чрез натискане на клавиши "T/B". Изпълнява се тази команда, чийто код на операция (КОИ) се сочи от програмния брояч (PC). След изпълнение на една команда, управлението се предава отново на редактора на регистрите. Изпълнението на командата променя състоянието на регистрите на микропроцесора. всяко натискане на клавиши "T/B" предизвиква изпълнението на една инструкция.

Изпълнение на една инструкция е възможно при спиране на потребителската програма по следните два начина:

- спиране в точка на прекъсване;
- спиране с клавиши "EX".

2.12. Обслужване на маскируеми прекъсвания (INT и INT2) от външен източник (потребителски прекъсвания).

За да се обработи заявката за прекъсване от външен източник е необходимо да се въведе началния адрес на програмата, обслужваща външното маскируемо прекъсване, както е показано в Таблица 1.

типа на микрокомпютъра	вид прекъсване	адрес за зареждане
P2	TIMER	\$7FB и \$7F9
	INT	\$7FA и \$7FB
U2	TIMER и INT2	\$FF8 и \$FF9
	INT	\$FFA и FFB

Таблица 1

2.13. Задаване типа на емулираните микрокомпютри.

Задаване на типа на емулираните микрокомпютри се извършва чрез натискане на бутона "TP". На дясните два индикатора се изписва текущия тип на микрокомпютъра - P2 или U2. С натискане на бутона "GO" се извършва смяна на типа. След начално установяване се избира тип U2.

2.14. Прехвърляне съдържанието на EPROM паметта в RAM.

Извършва се чрез последователно натискане на бутоните "FS" и "O". В зависимост от зададения тип на емулирания микрокомпютър се извършва прехвърляне съдържанието на адреси от паметта, както е показано в Таблица 2.

P2	U2		
адрес в EPROM	адрес в RAM	адрес в EPROM	адрес в RAM
начален касан	начален касан	начален касан	начален касан
\$1880	\$1FFF	\$080	\$7FF
			\$1080
			\$1F37
			\$080
			\$F37
			\$1FF8
			\$1FFF
			\$FFF8
			\$FFFF

Таблица 2

2.15. Сравнение на прекършените области от паметта.

Извършва се чрез последователно натискане на бутоните "FS" и "I". При единакво съдържание в EEPROM и RAM паметта се подава съобщение ГОТОВНОСТ. При разлика в съдържанието на адресите от EEPROM и RAM паметта ня левите четири индикатора се изписва адреса от RAM паметта, в който има разлика спрямо EEPROM паметта.

3. ТЕХНИЧЕСКО ОПИСАНИЕ

Микрокомпютърът ЕМК - 14 е построен с високо интегрирани схеми и не се нуждае от специално техническо обслужване. Необходимо е време на работа и съхранение да не бъде изложен на преки слънчеви лъчи. При възникване на повреди трябва да се търси помощта на завода-производител.

4. СЪХРАНЕНИЕ И ТРАНСПОРТ

Микрокомпютърът ЕМК-14 се съхранява в закрити складови помещения, в чиято атмосфера не се съдържат агресивни примеси (киселини, основи и др. химикали). Съхранява се при следните практически условия:

- температура от -40°C до $+50^{\circ}\text{C}$:

- относителна влажност на въздуха 95 % при 30°C ;

- атмосферно налягане от 84 до 107 кPa.

Транспортира се в закрити ресорни транспортни средства при ускорение не повече от 30 m/s.

УЧЕБНО-ПРОДУКТИВНА ДЕЯНОСТ

/...../
Дата на производството

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА КАЧЕСТВО

Удостоверяваме, че продукцията "Учебен микрокомпютър ЕМК-14" по фактура №..... е проверена и окачествена.

Отговаря на ОН 1573897-82.

/...../
Дата
ОИК:
Н-к ОИК:

/...../
Дата на производство/...../
№ на гаранционната картаГАРАНЦИОННА КАРТА
УЧЕБЕН МИКРОКОМПЮТЪР - ЕМК-14

Фабр. №.....

Гаранционен срок: 12 месеца от датата на издаване на фактурата
Стоката е закупена от

С фактура №.....

Гаранционни условия: Гарантията не се отнася до повреди, причинени от лош транспорт, лошо съхранение, неправилна манипулация, природни стихии, несъледяване инструкцията за експлоатация, и в случаите, когато е направен сплит за отстраняване на дефекта от други лица.

Фабричните дефекти, появили се в гаранционния срок, се отстраняват безплатно от завода срещу представяне на настоящата гаранционна карта и фактурата за продажба.

/...../
ДАТА НА ПРОДАЖБАта
ПРОДАВАЧ:
КУПУВАЧ:

ИЗВЪРШЕНИ ПОПРАВКИ В СЕРВИЗА

Сервиз	Дата на постъпване	Поръчка №	Вид на извършения ремонт	Дата на предаване	Извършил проверката

...../дата/.....

ПРОДАВАЧ:

КУПУВАЧ:

АДРЕС: